

ICS¹: X

I (Allegro apassionato)

Quan la norma –el poder– instaura el ritual per a la seva permanència (super-vivència: per sobre de les vides i ofegant-les), quan aquesta lenta estratificació ha esdevingut pedra fòssil pels anys d'anar rebent trepig i pluges, quan ha esdevingut marenys dessecats sense ni el més lleu record de l'escuma i l'oreig; quan el ritu del poder és la llengua, quan aquest ritual s'instaura en el signe i, per ell, organitza el món en una presó de significants fixats i legalitzats (creació, tria i presó de significats); aleshores, escriure –entrar a les files d'una milícia ben pagada– (l'opi) pot ser el primer gest de la pròpia negació, i que la punta enverinada es clavi a la mateixa mà que tensa l'arc.

Però escriure pot ser sacrifici que en la pròpia ferida desentrella la veritat. En la pròpia ferida, profunda i no mortal, lúdica i assassina del ritual, del coltell, del joc. Suïcidi també ritual com a exorcisme contra el ritu, que situa mà i mot, la llengua, en el seu punt d'estat virginal. Aleshores escriure pot ser viure i afirmar el propi gest i la pròpia llengua, el propi jo, per sobre del poder, per sobre de la mort.

Aleshores. (també,) ICS.

ICS, la trinitat que ordena el magma (altra vegada el poder, però el propi per sobre del comú –la supervivència). Una trinitat absoluta que configura tota la dialèctica del gest (mà i mot), del llibre: C, la dona, el cercle, el ple sentit. Contra ella, I, la norma lingüística, el poder, el fal·lus. Contra ella, però només una estona; que a la fi I i C, servidors i servits, necessitaran per a la seva remissió completa la serp, la temptació, l'esquerda en el mur: S, que alci en veritat i en llibertat aquest coit transubstancial.

ICS, el cromosoma portador del senyal ocult, comú a tots els sexes, comú a totes les formes, a totes les veus. Comú i no definidor

1. Patrick GIERRE. *ICS*, Edicions del Mall (Barcelona, 1983).

ni formador: elemental. L'ocult present i viu en qualsevol plasma. El qui és ocult i en l'origen de, abans de, i que genera l'ésser i la seva matèria. Magma, Substrat. Pre. Verge. Elemental. Ple.

ICS, la forma sempre nova d'aquell món sempre present. ... *Els mots abstractes que la llengua usa per a formar, segons li és natural, qualsevol judici, se'm desfeien a la boca com un mossec de bolets podrits.*, fa dir von Hofmannsthal a Lord Phillipp Chandos. Avant i enrere en el temps (el temps?) trobem constant aquesta marca. Canneti ens explica (a *Acte de fe*) com cal dir un mateix objecte sempre amb noms diferents per tal de no quedar empresonats per la força de la definició fixa i inamovible. D'un cantó a l'altre –i sempre–, aquesta marca, aquesta ics. Plana també per sobre el *llenguatge privat* de què parla Wittgenstein: *les paraules d'aquest llenguatge han de referir-se a allò que només el qui parla pot conèixer; a les seves sensacions immediates, privades. Per tant, cap altra persona no pot conèixer aquest llenguatge*, diu a *Investigacions filosòfiques*. I plana també –atterra– sobre el que ve després: afirmar que no hi ha sinó llenguatges privats, un per cada parlant d'allò que gosem anomenar «llengua», en singular.

ICS, l'última lletra de l'alfabet, el darrer dels signes, el reducte final de la destrucció de la «llengua» com a punt de partida per a la construcció del coneixement i del llenguatge; per a la construcció d'un mateix. L'última lletra que anuncia el «ja no hi ha res més», que és l'inici ver, el punt de partida real (a partir d'aquí, l'Inici). El pacient esdevé l'agent, i l'agent, pacient. No ens ordenem al voltant d'una norma: ordenem-la.

ICS, la incògnita, la variable independent, la recerca de. Hem fet el salt, i, en el buit de les equacions i de les fórmules, intentem aïllar la incògnita per saber-la. Ens és desconeguda, i al seu voltant hem bastit tot un edifici que enganyant-nos ens fa oblidar el buit. ICS, allò que es cerca i s'espia, que diu el que és. Allò que justifica l'entorn, la realitat, i se sent explicat per ella.

ICS, els raigs; que penetren teixits endins del magma i veuen i diuen més que els ulls i el fet, que ens porten més enllà, cap a la veritat que les aparences amaguen, que ens fan veure amb els nostres ulls allò que d'altra manera no veuríem, que la pell i les formes oculten.

ICS, l'inconscient (Lacan), més enllà també de les formes i de l'ésser après, més enllà del més endins de la pell i les formes. Més enllà de l'ara i del jo i de l'aquí; i més ençà. I més ver. En aquest

mar del dir ple i lliure, des de l'arrel, des de l'«això», ¿com, sinó així, podria ser «lliure» i «ple»?

ICS, la cruïlla, l'encontre entre el «dir» i la llengua travada des de fora. Cruïlla i fantasma. Desfer, peça a peça, el trencaclosques muntat de fa tant temps per a saber-lo en veritat i poder-ne fer ús. Pacte esventrat. Aflora l'ignot ocult; descarnada, la veu. L'ésser.

ICS, el discurs més enllà dels mots i de la llengua; més ençà del discurs. L'únic que pot dir. Preeminent i únic, directe. El discurs d'ICS. (Discurs?).

ICS. Sobre la creu s'alça el text, el llibre. Fa de la llengua un instrument al seu servei i l'emmotlla al seu discurs més pregon, articulant-la segons les seves pròpies articulacions: les pedres i el vent. Una poètica? (cal?). Esdevé un fil prim, prim, voltat i ple de molts «també» i sobretot d'«així», de «Dir», d'ICS.

II (Moderato riflessivo)

Gifreu, que a *Telediari* (1980) deia *Mai no he estat disposat / a deixar-me pressionar / per qualsevol tirà*, i es deia *jugador expulsat de la programació / en la infeliç nit de benzina i cervesa i brandant armes de per riure*, juga ara també amb aquest distanciament. Un distanciament que s'assimila (i s'acorda) al distanciament geogràfic i que convida / en a treballar la llengua en la destrucció de les seves claus més aparentment arbitràries, per a la construcció del text en allò que de més propi i de personal té, i per a la (re)construcció de l'univers únic de l'individu. Així, la realitat se'ns dona, se'ns diu, tota i sense altres intermediaris que allò de la llengua que pot dir-la sense cap referent extern a la realitat o a la mateixa llengua; car la realitat és tan ambigua com la llengua, tan intuïtiva, sensitiva i subjectiva com ho és ella. La llengua, doncs, no és el calaix on tanquem el significat, és l'aire amb què l'embolcallem, la finestra per on se'ns mostra.

Una poètica? (i tornar a començar unes ratlles més amunt: el cercle).

I el lector, (però,) un bon vespre es demana: –i bé, no serà tot això un joc més o menys enlluernador? ¿no pot ser només la transgressió d'un carnestoltes en què l'endemà tot torna a la «lleï»? Ja hem vist l'astúcia; on és la força? Perquè el lector ha llegit entre les ratlles del llibre: *Proposar a guisa d'exemple / bastir una barrija-barreja, espècie de fracassat versaire / carcassa insípida*

mort lenta, *Parafrasejar Joycè* surt nul, *doctrines poeticals* acudits, *Actitud hilarant pallaso*. I això ho ha llegit al costat de: *una poesia de l'ús viu i de Com un cavaller-poeta enmig d'una absurda fauna / escorcolla l'eurítmia d'uns versos aitals delictes greus i de sols un escriba que maneja un samaler / bloqueja l'intens trànsit comunicatiu / causa danys als propietaris pedants / i colpeja la matussera institució i de Alaba Ullisses en estat d'ingravidesa / li neguen la benedicció apostòlica / picnic poètic d'ambient calitjós / (...) Diuen que té pactes amb els esperits / es submergeix en subsòls resclosits / apòstata d'una llibertat vigilada i de Per una poètica d'amalgama, / de còpules i d'estratagemes.*

La part que obre el llibre es titula *L'artèria de la volp, al rastre, mot a mot, vers*. Certament, la volp es fa present (allò de l'astúcia i la força). És certa també l'*Avaria a la llar dels ancestres*, i no és gratuïta ni afegida, en l'apartat que duu aquest títol, la citació de Guy Scarpella: «no 'més enllà' de la llengua (...) sinó en ella i en contra d'ella, en una estratègia d'enfrontaments, de trampa i de desviament». La frontera és un tel molt prim i relliscós que separa el ver del fals, el foc del joc (jugar amb foc... ja se sap), i la volp és astuta. Se sap en desarrel i es vesteix de garlandes. I la pedra picada? De tota manera (i seguint amb el joc que donen els títols dels apartats del llibre), aquests *Debats sinodals (el sexe dels àngels?)*, ni que siguin *via satèl·lits* (Mall), no deixaran de ser del Sínode; una sessió de jocs de mans on tot pot ocórrer i ocorre; però que en eixir del teatre trobem carrers, i cases, i plou; i l'il·lusionista s'atura al semàfor en vermell.

I el lector pensa que cal esperar que no aparegui –o no hagi aparegut ja– el tirà que no sigui *qualsevol* i que pugui *pressionar* tranquil·lament. Que cal esperar que l'*expulsió* no sigui una part de la *programació* inicial, i que les *armes de per riure* ho siguin de debò. Que cal esperar que la *poètica d'amalgama* ho sigui amb ciment i no amb sorra, que en la *còpula* s'estremeixin tots els arbres i el cel, i que les *estratagemes* siguin per més que per jugar a guerres de vaixells sobre un paper. Cal esperar-ho, pensa el lector, i comença a creure que no anirà així, que no hi va. La frontera és molt prima i relliscosa. D'un cantó el pendent és suau i còmode; de l'altre, la pujada escantellada és difícil. *Apunta el nas la volp. (De la pesta, ni Sant Sebastià ens salvarà?)*

III (Chiamato finale)

I el lector reprèn la lectura (del pròleg del mateix Gifreu):
...no hi ha creença, ni adhesió, ni subscripció, sinó experiència, passió singular, torturadora, tràgica. (...) Déu és Ics i la literatura desemmascara el fonament de la llei, la circulació dels cossos, la natura humana.(...) L'escriptura, derisòria o greu, irònica o convulsiva, sempre despenedora, desmitifica, recomençant la mistificació, totes les llengües de fusta, eines de fer foc, entenedores i escalfadores. Aquesta santedat divertida transforma la seducció del significant en malentès inevitable, en contrasentit fortuït. Fa del llenguatge un lloc inhabitable, un real impossible, i de la veritat un efecte del sentit. / Apunta el nas el subjectual per mitjà d'un estil.

El capvespre ja és molt enrere. El lector se'n va a dormir. Ha deixat el llibre a la tauleta de nit.

VÍCTOR SUNYOL I COSTA